

OBRAZLOŽENJE IZMJENA CIJENE MINIMALNE JAVNE USLUGE SAKUPLJANJA KOMUNALNOG OTPADA

Zakon o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 84/21 i 142/23) uređuje sustav gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj.

Sustav gospodarenja komunalnim otpadom usmjeren je na osiguravanje dostupnosti javne usluge sakupljanja otpada te na poticanje proizvođača i posjednika otpada na njegovo odvojeno prikupljanje. Cilj je smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada i udio biootpada u njemu, povećati stope odvojenog prikupljanja i recikliranja (papira, kartona, stakla, metala, plastike, biootpada, drva, tekstila, ambalaže, električne i elektroničke opreme, baterija, akumulatora i glomaznog otpada, uključujući madrace i namještaj) te smanjiti količinu otpada koji se odlaže.

Na području Općine Grožnjan javnu uslugu sakupljanja komunalnog otpada pruža trgovačko društvo 6. MAJ d.o.o. (u daljnjem tekstu: 6. MAJ d.o.o.).

Sukladno članku 75. Zakona, cijena javne usluge utvrđuje se radi pokrića troškova njezina pružanja, a sastoji se od dvije komponente:

- cijene za količinu predanog miješanog komunalnog otpada (varijabilni dio – C)
- cijene obvezne minimalne javne usluge (fiksni dio – CMJU).

Varijabilni dio ovisi o količini predanog miješanog komunalnog otpada i određuje se cjenikom davatelja usluge, koji se donosi uz prethodno javno savjetovanje u trajanju od najmanje 30 dana te uz suglasnost izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave. Ovaj dio cijene ne obračunava se za odvojeno prikupljeni reciklabilni otpad, čime se korisnike potiče na razvrstavanje otpada. Manja količina miješanog otpada izravno znači i niži račun.

Obvezna minimalna javna usluga (CMJU) predstavlja fiksni dio cijene i osigurava sredstva potrebna za ekonomski održivo poslovanje te sigurnost, redovitost i kvalitetu pružanja usluge. Na području jedne jedinice lokalne samouprave primjenjuje se jedinstvena cijena CMJU za kućanstva te jedinstvena cijena za korisnike koji nisu kućanstva. Cijena CMJU utvrđuje se Odlukom o načinu pružanja javne usluge koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave.

Iz svega navedenog proizlazi da je svrha cijene javne usluge pokriće stvarnih troškova sustava, dok CMJU, kao njezin fiksni dio, osigurava stabilnost, održivost i kvalitetno funkcioniranje sustava sakupljanja komunalnog otpada.

Razlozi predlaganja Nacrta Odluke

Trenutačna cijena obvezne minimalne javne usluge (CMJU) određena je odredbama stavka 1. i 2. članka 19. Odluke o načinu pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Grožnjan - Grisignana („Službene novine Općine Grožnjan - Grisignana“, br. 3/2022; u daljnjem tekstu: Odluka). Navedenu Odluku donijelo je Općinsko vijeće Općine Grožnjan - Grisignana na sjednici održanoj 31. siječnja 2022. godine.

Trgovačko društvo 6. MAJ d.o.o. za obavljanje javne usluge sakupljanja otpada snosi brojne troškove, među kojima su troškovi nabave i održavanja opreme za prikupljanje otpada, troškovi transporta, troškovi rada reciklažnog dvorišta, izdaci za zaposlene te drugi operativni troškovi.

Istodobno, od 2021. i 2022. godine, kada je formirana cijena određena ranije navedenom Odlukom, došlo je do osjetnog povećanja ukupnih troškova poslovanja, zbog čega je pružanje usluge po postojećim cijenama postalo dugoročno financijski otežano.

U nastavku se daje tablični prikaz povećanja cijena predaje na obradu i uporabu pojedinih kategorija otpada kroz promatrano razdoblje:

VRSTA OTPADA	2021	2022	2023	2024	2025	%
Zbrinjavanje glomaznog otpada KB 20 03 07	122,00 €	112,15 €	155,00 €	209,00 €	231,00 €	89%
Zbrinjavanje plastične ambalaže K.B. 15 01 02	119,00 €	148,00 €	190,00 €	260,00 €	285,00 €	139%
Zbrinjavanje građevinskog otpada koji sadrži azbest (salonitne ploče), izolacijskih materijala koji sadrže azbest ili druge opasne tvari, K.B. 17 06 05*, K.B. 17 06 01*, K.B. 17 06 03*	358,00 €	362,00 €	450,00 €	400,00 €	440,00 €	23%
K.B. 17 01 01- 17 01 07 građevinski otpad (beton, cigla crijep, keram. pločice, knauf..)	15,00 €		26,00 €	25,00 €	30,00 €	100%
K.B. 17 06 izolacijski materijal	145,00 €		200,00 €	170,00 €	240,00 €	66%
Zbrinjavanje zelenog otpada K.B. 20 02 01	104,00 €	104,00 €	80,00 €	120,00 €	135,00 €	30%

U promatranom razdoblju evidentiran je kontinuirani rast količina odvojeno sakupljenog otpada po svim vrstama, kao i porast količina otpada preuzetog putem reciklažnih dvorišta. Takvo povećanje izravno utječe na rast troškova te posljedično i na održivost sustava pružanja javne usluge, slijedom čega je izmjena i usklađenje cjenika nužno radi osiguranja financijske stabilnosti sustava, pokrivanja stvarnih troškova poslovanja te neprekidnog i kvalitetnog pružanja usluge.

Dodatni značajan čimbenik rasta troškova poslovanja trgovačkog društva 6. MAJ d.o.o. odnosi se na povećanje plaća i drugih materijalnih prava radnika. U promatranom razdoblju provedena su višekratna povećanja, a provedba navedenih povećanja plaća i pripadajućih materijalnih prava generira dodatni godišnji trošak u odnosu na razinu troškova iz 2022. godine.

Poslovanje društva bilo je pod značajnim utjecajem šireg rasta cijena u gospodarstvu, pri čemu je u razdoblju od 2021. do 2025. godine zabilježen snažan inflatorni pritisak prema podacima Državnog zavoda za statistiku. Istodobno su porasli i troškovi energenata te raznih servisnih usluga, što se odrazilo na povećanje ukupnih operativnih rashoda.

Slijedom svega navedenog, predlaže se izmjena cijene minimalne javne usluge kako slijedi:

1. 9,45 eura bez PDV-a mjesečno za korisnike iz kategorije „kućanstvo“
2. 87,23 eura bez PDV-a mjesečno za korisnike iz kategorije „korisnik koji nije kućanstvo“

Kriteriji za umanjeње cijene minimalne javne usluge, s obzirom na veličinu zaduženog spremnika, određeni su za kategoriju korisnika koji nije kućanstvo, te se iznos za pojedini spremnik utvrđuje kako slijedi: za spremnik od 120 l – 12,04 eura, za spremnik od 240 l – 21,18 eura, za spremnik od 360 l – 30,38 eura, za spremnik od 660 l – 53,34 eura.

Predložene izmjene osiguravaju financijsku održivost poslovanja s ciljem daljnje uspostave javnog, kvalitetnog, pouzdanog i ekonomski učinkovitog sustava sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Grožnjan, u skladu s načelima održivog razvoja, zaštite okoliša, gospodarenja otpadom i zaštite javnog interesa.